

Juuso Ala-Kyyry

KATSAUS VUODEN 2023 OPINNÄYTTEISIIN YLIOPISTOISSA

Vuoden 2023 opinnäytekatsouksessa luodaan silmäys kuluvaan vuoden aikana informaatiotutkimuksen alalla hyväksytyihin neljään graduun ja yhteen väitöskirjaan, joiden teemat liittyvät tai sivuavat tieteellisten kirjastojen toimintaa. Opinnäytteet on julkaistu Tampereen ja Oulun yliopistoissa.

Tähän katsaukseen on valikoitu informaatiotutkimuksen opinnäytteitä, jotka on hyväksytty 7.11.2023 mennessä. Ainoa mukana oleva väitöskirja käsittelee avointa julkaisemista. Mohamed Boufarssin väitöskirja *Engaging with Open Access Locally and Internationally – A holistic and longitudinal study of the United Arab Emirates academic publishing landscape* (<https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-03-3086-6>) analysoi avoimen julkaisemisen tilannetta Yhdistyneissä arabiemiirikunnissa. Tampereen yliopistossa tarkastetun väitöskirjan mukaan Emiraateista puuttuu avoimen julkaisemisen käytäntöjä, linjauksia ja infrastruktuuria, mutta maa on silti muun maailman tasolla mm. avointen lehtien ja artikkelien määrässä.

Tampereen yliopiston gradujen aiheet liittyvät informaatiotutkimuksen alan julkaisutoimintaan, koronan vaikutuksiin ja kirjastojärjestelmän käytettävyyteen.

Tomi Letonsaaren *Informaatiotutkimus-lehden tutkimusaiheet ja niiden vaikuttavuus vuosina 1981–2020* (<https://urn.fi/URN:NBN:fi:tuni-202302102275>) osoittaa, että Informaatiotutkimus-lehden artikkelien painopiste on siirtynyt alkuvaiheen itseanalyysistä kohti empiiristä tutkimusta ja kirjastojärjestelmistä kohti käyttäjälähtöistä tiedonhaun tutkimusta.

Vili Roposen *Koronavirusepidemian vaikutukset Tampereen kaupunginkirjaston toimintoihin* (<https://urn.fi/URN:NBN:fi:tuni-202305115621>) tutki kontingenssiteorian valossa kirjaston työntekijöiden kokemuksia koronarajoitusten vaikutuksesta kirjaston toimintoihin.

Marjo Tolvasen *Andor-kirjastojärjestelmän käytettävyyden arviointi informaatioarkkitehtuurin näkökulmasta – heuristinen arviointi* (<https://urn.fi/URN:NBN:fi:tuni-202304244187>) kartoitti Tampereen yliopistokirjaston Andor-kirjastojärjestelmän verkkosivuston käytettävyyttä, ja teki yhteensä 32 informaatioarkkitehtuuriin liittyvää havaintoa.

Myös Oulun yliopistossa julkaistiin Signumin lukijoita kiinnostava gradu. Pauli Jylhänkankaan *Kirja-aineiston näkyvyys Googlessa – webometriikka ja tekstinlouhinta hakukoneoptimoinnin apuvälineenä* (<http://urn.fi/URN:NBN:fi:oulu-202212013650>) etsi tapoja, joilla kirjastoaineistojen näkyvyyttä hakukoneen tuloksissa voidaan parantaa. Työsarkaa riittää, sillä kirjastot jäävät hakukonenäkyvydessä kirjakauppojen, Wikipedian ja median varjoon. ❖

Kirjoittaja:

JUUSO ALA-KYINY
Helsingin yliopiston kirjasto
juuso.ala-kyiny@helsinki.fi

